

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

हरेक शुक्रबार प्रकाशित हुने

‘सहिद साप्ताहिक’

नियमित पढौ र पढाऔ ।

email:

kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

वर्ष १२, अंक २८, पृष्ठ- ६, ने.सं. ११३५ जला गा. त्रयोदशी, ति. सं. २०७२ असोज २२ गते शुक्रबार OCT. 2015 मूल्य रु. ५।-

आन्तरिक मामिलामा भारतीय हस्तक्षेप बन्द गर नाकाबन्दीको विरोध गर्दा गिरफ्तारी

सहिद सम्बाददाता

बनेपा । नेपाल मजदुर किसान पार्टीको जनवर्गीय संगठन नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघ काभ्रे जिल्ला समितिको आयोजनामा बनेपामा नेपालको आन्तरिक मामिलामा भारतीय हस्तक्षेपको विरोधमा शनिबार

भएको जुलुस प्रहरी हस्तक्षेप गरी गिरफ्तार गरेका छन् ।

गिरफ्तारमा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्यहरू कृष्ण कुमार वैद्य, रविन्द्र ज्याख्व, हरिसुन्दर बासीलगायत युवा विद्यार्थी गिरफ्तार गरेको थियो । दिउँसो २ बजे काभ्रे

मिनिबस सेवा समितिको कार्यालयको प्राङ्गणबाट सुरु भएको जुलुस बनेपा नगर परिक्रमा गर्दै अगाडि बढ्ने क्रममा लायकू नाला, दोबाटोमा पुग्नासाथ हस्तक्षेप गरेको थियो ।

नेपालको संविधान २०७२ जारी गरेको महिना दिन

नपुनै संविधानले दिएको शान्तिपूर्ण जुलुस तथा सभा गर्ने अधिकार माथि भारतको आदेशमा सरकारको निर्देशन हस्तक्षेप गरेको प्रस्ट छ ।

हस्तक्षेपकारी प्रहरीले

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

नेमकिपाको बैठकबारे प्रेस विज्ञप्ति

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) को अध्यक्षतामा पार्टी केन्द्रीय समितिको बैठक असोज १५ गतेदेखि १८ गतेसम्म भक्तपुरमा बस्यो ।

बैठकले नेपालको आन्तरिक मामिलामाथि हस्तक्षेप गर्दै भारतले नाकाबन्दी गर्नु अन्तराष्ट्रिय कानून, सन्धि-सम्झौताविपरीत भएको ठहर गर्दै भारतीय विस्तारवादको विरोधमा पार्टीले चलाउँदै आएका गतिविधिलाई चालू राख्ने, नयाँ संविधानमा गणतन्त्र, धर्म निरपेक्षता, समाजवादउन्मुख

जस्ता विषयहरू उल्लेख भएको हुँदा संविधानका धेरै धाराहरूमा असहमति हुँदा हुँदै पार्टीले संविधानको पक्षमा मतदान गरेको विषयमा पार्टीका सदस्यहरूलाई स्पष्ट पार्न जिल्ला-जिल्लामा ‘नेपालको संविधान २०७२’ बारे प्रवचन, अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र पार्टी कार्यकर्ताहरूको सैद्धान्तिक स्तर उठाउन पार्टी कार्यकर्ताहरूबीच पार्टी प्रकाशनहरूको अन्तरक्रिया कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने लगायतका निर्णयहरू गरियो ।

बैठकमा नेपाल मजदुर

किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित)ले भारतले नाकाबन्दी गरिरहेका नेपाल सरकार सिंहदरवारमा सुतिरहेको उल्लेख गर्दै भारतीय नाकाबन्दी लगायत भारतीय विस्तारवादको हस्तक्षेपकारी नीतिको सशक्त विरोध गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

उहाँले कम्युनिष्टहरूले साम्प्रदायिकताको कुरा नगर्ने बताउँदै पार्टीका कार्यकर्ताहरूले सिद्धान्त छोड्न नहुने बताउनुभयो । उहाँले नयाँ पुस्तालाई पार्टीको सिद्धान्तबाट प्रशिक्षित गरी देश र जनताको सेवामा संगठित गर्नुपर्ने

आवश्यकतालाई औल्याउँदै पार्टी कार्यकर्ताहरूले आफ्नो आमदानीअनुसारको सहयोग गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

अध्यक्ष बिजुक्छेले गणतन्त्रको कार्यान्वयन र समाजवादउन्मुख समाजको प्रचार गर्न नेपाल मजदुर किसान पार्टीले ‘नेपालको संविधान २०७२’ लाई समर्थन गरेको बताउँदै भारतले गणतन्त्रको नाउँमा नेपाललाई कब्जा गर्न खोजेको बताउनुभयो ।

बैठकमा केन्द्रीय समितिका सदस्यहरूले आ-आफ्नो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभयो ।

जनगायक रायन र रामेश सम्मानित

सहिद सम्बाददाता

इन्द्रेणी सांस्कृतिक समाज (इसास) कीर्तिपुरको आयोजनामा जनताका गायकद्वय रायन र रामेश श्रेष्ठलाई इसास सम्मानद्वारा सम्मानित गरियो ।

असोज १६ गते मंगल उच्च मावि कीर्तिपुरको सभा हलमा भएको कार्यक्रममा जनकलाकारद्वयलाई बाल कलाकार रफेला महर्जन र आरजू पौडेलले टीका र माला र इसासका अध्यक्ष वीर प्रसाद भन्सारीले दोसल्ला ओढाई सम्मान गर्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा सम्मानित

रायन श्रेष्ठले जनता नै सर्वेसर्वा हो भन्नु हुँदै जनतालाई जागरुक

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

कीर्तिपुरमा वडा दशैं व्यापार मेला चालू

सहिद सम्बाददाता

कीर्तिपुरमा पहिलो पटक औद्योगिक, सांस्कृतिक, पर्यटकीय तथा व्यापार मेला असोज १५ गते कीर्तिपुर नयाँबजारमा चालू छ ।

व्यापार मेलामा सांस्कृतिक कार्यक्रम, बाल उद्यानलगायत विभिन्न घरायसी सामग्रीहरूको स्टल र खानेकुरा स्टलमा उपभोक्ताहरूको भीड बढेको छ ।

मेलाको उद्घाटन काठमाडौँ क्षेत्र नं. १० का सांसद राजेन्द्र कुमार केसीले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन

गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले कीर्तिपुरको थप परिचय यस मेलाले दिने विश्वास लिनुभयो । आयोजक नयाँबजार क्लवका अध्यक्ष इश्वरमुनी बज्राचार्यको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपाका हरिकुमार महर्जन, नेपाली काँग्रेसका राजकुमार नकमी, सहिद स्मारक कलेजका प्रिन्सिपल मिलनमान महर्जन, आयोजक औद्योगिक शान्ति नेपाल संस्थाका अध्यक्ष सदिप महत, शंकर गुरुङलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

मेला यही असोज ३० गतेसम्म चल्नेछ ।

काठमाडौँमा फेरि भूकम्पको ठूलो धक्का

काठमाडौँ । काठमाडौँमा बिहीबार भूकम्पको ठूला धक्का महसुस भएको छ । ठूलो भूकम्पको महसुस भएपछि मान्छेहरू सडक बाहिर निस्किएका छन् । हिजो दिउँसो १ बजे ललितपुर केन्द्रबिन्दु भएर ४ म्याग्नेच्यूडको गोरखा भूकम्पको पराकम्पन गएको राष्ट्रिय भूकम्प मापन केन्द्रले जनाएको छ ।

गएको बैशाख १२ गतेको गोरखा बारपाक केन्द्र भएर गएको ७.६ म्याग्नेच्यूडको शक्तिशाली भूकम्पको पराकम्पन आउने क्रम बिहीबारसम्म जारी रहेको केन्द्रले बताएको छ । शक्तिशाली भूकम्पपछि यसका पराकम्पन आइरहने भएकाले नआत्तिन तर सचेत रहन भूकम्पविद्हरूले सुझाव दिएका छन् ।

आठौँ बौद्ध संगीत जागरण कार्यक्रमको सूचना

गत २०७२ बैशाख १२ गते ज्ञानमाला भजन प्रस्तुत भइरहेको समयमा गएको महाभूकम्पको कारणले सो दिनको आठौँ बौद्ध संगीत जागरण कार्यक्रम स्थगित भएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैलाई जानकारी भएकै कुरा हो । मिति २०७२ आश्विन १ गते आयोजक र व्यवस्थापन समितिको संयुक्त बैठकले उक्त स्थगित कार्यक्रम यही २०७२ आश्विन २३ गते शनिबार कीर्तिपुरको नयाँबजार स्थित कृष्ण क्याटरिङ्गमा विहान १०:०० बजे गर्ने निर्णय भएको हुनाले सम्बन्धित सबैको उपस्थितिका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । उक्त कार्यक्रममा पहिले जस्तै व्यापक सहभागिता जनाई कार्यक्रमलाई अव्यय रूपमा सम्पन्न गर्न यहाँहरूको सद्भावको हामीले अपेक्षा राखेका छौं ।

व्यवस्थापन समिति

आठौँ बौद्ध संगीत जागरण कार्यक्रम, कीर्तिपुर

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन वि.सं. २००६ माघ
हिराकाजी महर्जन वि.सं. २०१७ माघ
राजमान माली वि.सं. २०२५ मंसिर
राजेन्द्र महर्जन वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १२, अंक २८, २०७२ असोज २२ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

नेपालीलाई सास्ती भारतलाई नोक्सानी

नेपाली जनता साहसी र धैर्यवान छन्। भारतीय एकाधिकार पूँजीले नेपाली जनताको हितमा कहिले राम्रो व्यवहार गरेन। 'मुखमा राम राम बगलीमा छुरा' प्रहसन गरिरहेका छन्। सुगौली सन्धी, कोशी नदी सन्धी, गण्डकी, टनकपुर, महाकाली सन्धी, आदिआदि देशघाटी भयो। ती नदीहरूबाट एक भाँडो पानी लिन पाइदैन, फोटो खिचन मिलाहा (मनाही) छ।

सुस्ता हडपेको छ भने कालापानीमा भारतीय सेनाको परेड खेल्ने स्थायी ठाउँ बनाएको छ। यो दुदर्शा हुनुका कारण नेपालका हिजोदेखि आजसम्मका शासकहरूको अदुर्दर्शी र सत्ता मोहको कारणले भएको हो।

नेपाली शासकहरू सत्ताको लागि परनिर्भर र परनिर्देशित छन्। जसको नुन खान्छन् उसकै गीता गाउँछन्। नेपाल सार्वभौमसत्ता सम्पन्न स्वाधिन स्वतन्त्र राष्ट्र भएपनि नेताहरूको बुद्धिको कारण औपनिवेशिक हुँदै आएको छ।

सार्वभौमसत्ता सम्पन्न राज्यले संविधान सभा मार्फत संविधान बनाउँदा पनि प्रजातन्त्रको पाठ सिकाउने भारत खुशी हुँदैन। उल्टो उसले भने अनुसार गरेन भन्दै देशमा मधेसीलाई साथ दिई आगो बाल्ने काम गरे। अघोषित नाकाबन्दीको सिकार असोज ६ गतेबाट भयो।

पटकपटक विज्ञप्ति निकालेर नेपाली नेताहरूको मन पगाल्न खोजिरहेका छन्। तर यसपाली भारतको कुरा सुनेको पनि छैन। अन्याय र नाकाबन्दीको विरोध पनि गरेको छैन। यस्तो विषम परिस्थितिमा नेपालले विकल्प खोज्नुपर्दछ। सानो र गरिव राष्ट्र नेपाललाई चीन सहयोग गर्न तयार छ। तर नेपाल सरकार मुख खोल्न सकेको छैन।

अहिलेको नाकाबन्दीले नेपाली जनतालाई पेट्रोलियम नपाएर सास्ती मात्र हो। नोकसानी त धेरै भारतलाई नै छ। बोर्डरको व्यापार ७५ प्रतिशत भारतसँगै हुन्छ भने निर्यातका सबै सामान थप्प भएपछि खर्चौं दैनिक घाटा भारतले भोग्दै छन्।

नेपालीले धैर्य गरौं, भारतीय नाकाबन्दीको सामना गरौं, विकल्प खोजौं, दुःखबाट भागौं यही अहिलेको समय हो।

अंगीकृत नागरिकताले उठाएका आन्दोलन

एक दुई दिन अगाडिको विद्युतीय संचार माध्यम माउन्टेन टेलिभिजनमा तराई आन्दोलनका अगुवामध्यका नेतृ सरिता गिरीको अन्तरक्रिया कार्यक्रम हेर्न मौका पाएँ र उहाँले नेपालको नागरिकता २०३७ सालमा लिएको स्विकारोत्तीले सत्य कुरा गरेको आभाश मिलेको छ। तर उहाँले कुन नागरिकता लिएको हो खुलासा गर्नु भएन। उहाँको जिकिर अनुसार अन्तरिम संविधानमा उहाँहरूले पाएको सार्वजनिक पद धारण गर्ने अधिकारलाई अहिलेको संविधानले कटौती गरेकोले आफ्नो अधिकारको लागि संघर्ष गरेको वकालत गर्नु भयो। त्यसको मतलब उहाँको नागरिकता बंशजको नभई अंगीकृत हो भन्ने प्रमाणित गर्दछ। त्यस्तै ईमेज एफएमको ठाकुर बेलबासीको फोन कार्यक्रममा एक जना पाण्डेजीले स्पष्ट भाषामा तराई केन्द्रित दलकै अर्को नेता राजेन्द्र महत्तोले २०२९ सालमा नेपाली नागरिकता लिएको र त्यो बेला ईडा भट्टा तथा अन्य ठाउँमा ज्यामी तथा अन्य कामदार भारतबाट आपूर्ति गर्ने व्यक्ति रहेको खुलासा गरे। उहाँले पनि अंगीकृत नागरिकता भएको प्रमाण भयो। त्यस्तै उहाँहरू मध्य कयौंको नागरिकताको छानबिन गर्नु पर्छ। समयमै विचार पुर्‍याउनु पर्ने बेलाआएको मैले महसुस गरेको छु। नेपालमा सार्वजनिक पदमा मात्र होइन अंगीकृत नागरिकता पाएका विदेशीहरूलाई नेपालको विभिन्न मन्त्रालय समेत हाँक्ने जिम्मा उहाँहरूलाई कस्ले सुम्पेको छ। यस्तो कार्यहरू गर्न क-कसले सघाए प्रश्न उठ्नु स्वभाविक छ। यस्तो सम्बेदनशील कुरामा उहाँहरूलाई उक्त स्थानमा पुर्‍याउने काम गर्ने जो भएपनि त्यसको जिम्मा शासक दलहरूले लिनु पर्छ भन्ने मेरो ठहर हो। आफू शासन सत्तामा बस्न जे पनि हर्कत गर्ने र नेपाली जनताको बाहुबलमा नभई भारतीय शासकदलको हारगुहार लिन दिल्ली दरबार धाएर उसैको बाहुबलमा सत्तामा जाने दलहरूले जिम्मा लिनुपर्छ। हाल नेपाल र हिन्दुस्थानको वाक युद्ध चलिरहेको छ। ठिलै भएपनि नेपालको शासक दलहरूका बुद्धिमा घामको झुल्का देखा परेको छ त्यो सधैं कायम रहोस् मेरो यही शुभकामना। यस कुरामा सधैं अटल रहोस्। अब रह्यो अधिकार र अंगीकृत नागरिकताको कुरा। साल त याद भएन हिन्दुस्थानमा चुनाव सकेको अवस्था थियो कांग्रेस आईको जित अग्रस्थानमा थियो र प्रधानमन्त्री

श्रीकृष्ण महर्जन
पूर्व उपसचिव
(सूचना तथा संचार मन्त्रालय)

कसलाई बनाउने ठूलो बहस चलिराहेको समयमा म हिन्दुस्थानको राजधानी नयाँ दिल्ली मै थिएँ। होटलको कोठामा बस्दै गर्दा हिन्दुस्थानकै विद्युतीय संचार माध्यमको सामाग्रीमा कांग्रेस आईकै युवा नेता राहुल गान्धिको भेटवार्ता हेर्ने मौका पाएँ। स्पष्ट भाषामा भने मैले आफ्नो हजुर आमालाई गुमाए आफ्नो बुबालाई गुमाएँ तर म अब मेरो आमालाई गुमाउन चाहन्न। फलस्वरूप हिन्दुस्थानमा कांग्रेस आईकै अर्को नेता मनमोहनसी प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भयो। बुझ्दै जाँदा पछि थाहा भयो। सोनिया गान्धि बिदेशी भएर हिन्दुस्थानको अंगीकृत नागरिक भएको कारणले प्रधानमन्त्रीको पदमा बहाली नगरेको रहस्य खुल्यो। आफ्नो देशमा अंगीकृत नागरिकताले नपाउने अधिकार नेपालमा लागू गर्नुपर्छ भन्नु भारतीय हैकमबाद हो। त्यो कुरा नेपालीलाई लाडेर अन्तरिम संविधानमा राख्न लगाएको बुझ्न कठिन छैन। त्यस्तै बर्माका चुनावबाट बहुमतप्राप्त भएर प्रधानमन्त्री बनेका आडसाड सुकीलाई अपदशत गर्‍यो। कारण एउटै थियो उहाँको श्रीमान बर्माको नभई बिदेशी थियो। हाल नेपालको तराई भू-भागमा भई राखेको आन्दोलन अंगीकृत नागरिकता पाएकालाई पनि राज्यको सबै तहमा पुर्‍याउने प्रावधान अन्तरिम संविधानमा रहेको र अहिलेको संविधानमा सो प्रावधान हटाएकोमा ठूलो आपत्ति रहेको तराईका दलहरूको मुख्य एजेन्डा हो। सीमाङ्कन र क्षेत्र विभाजन नेपालका अरु जातजातीहरूलाई उस्काउने हतियार मात्र हो। अरु जातजातीको सहयोग नभएमा आफ्नै क्षेत्रमा पनि लखेटिने डर उनीहरूमा छ। सो कुरा गएको निर्वाचनको परिणामले प्रस्ट छ। ४० लाख भारतीय नागरिकलाई नेपालमा सजिलै अंगीकृत नागरिकता दिने नेपाली शासक दलहरू नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले, एमाओवादी पनि जिम्मेवार छ। आफू सत्तामा जानलाई गरेको प्रयत्नले आफ्नै देशलाई संकटमा पुर्‍यायो। हालसम्मको समग्र देशको राजनैतिक मूल्याङ्कनमा अरु क्षेत्रको तुलनामा हालको सरकारलाई छोड्ने हो भने राज्यमा सब भन्दा हालमुहाली गरेको पार्टीमा तराई

केन्द्रित दलहरू नै पर्दछ। आफू सत्तामा रहँदा तराई बासीको हकको उच्चारण समेत नगर्ने तर सत्ता बाहिर रहँदा तराईको भलोको कुरा गराईले मुसासँग काशी जाने बिरालोको कथा सम्भना हुन्छ। तराईका नेपालीले दुःख पाएकोमा दुईमत छैन। पुस्तौं पुस्तादेखि भोगचलन गर्दै आएको जग्गामा विभिन्न बहना बनाएर जग्गा हदप्नेहरू अहिलेको शासकदलहरू र तराईको आन्दोलनकारी नेताहरू नै हो।

अंगीकृत नागरिकता र जनसंख्याको आधारमा प्रतिनिधिको प्रावधान संविधानमा व्यवस्था भएमा यो देश बिस्तारै भारतीय मानिसको कब्जामा जाने निश्चित छ र बहुमतको आडमा सिक्किम जस्तै भारतमा बिलय गर्न भारतीय योजनालाई बल पुग्ने छ। नेपाली मुलका तराईबासी थारु, कुमाले, चौधरी, लेखी, आदि सबै जातजातिहरू ओभेलमा पर्नेछ। यो कुरा भारतीय गृहमन्त्रीले नेपालमा एक करोड भारतीय भएको दावीले पनि देखाउँछ। सबै नेपालीले यसको विरोध गर्नु आवश्यक छ। तराई केन्द्रित आन्दोलनको बहाना बनाएर भारतीय शासक वर्गले सुरक्षाको कारण देखाई नेपाललाई नाकाबन्दी गरे। २०७२ बैशाख १२ को महाभूकम्पबाट क्षेतविक्षेत र कहालीलागेको नेपालको आर्थिक अवस्थामा छिमेकी राष्ट्र भारतको नाकाबन्दीले नेपाललाई मलमपट्टि लगाउने ठाउँमा नुनखोर्सानी छरेर आफ्नो सक्कली अनुहार देखाएको छ। छिमेकीको घरमा आगो लगाउने र दुःखको बेलाभौका छोपेर सास्ती गर्ने छिमेकी भारत कहिल्यै मित्र हुन सक्दैन। नेपालमा भारतको यो नाकाबन्दी पहिलो होइन र अन्तिम पनि होइन। जब जब नेपालमा संकट पर्छ र दुःख हुन्छ त्यहीँत्यहि बेला भारतले नेपालमा नाकाबन्दी गरेको छ। अहिले नाकाबन्दी गरेकोमा मधेश केन्द्रित दलहरू धेरै खुशी छन्। यदि उनीहरूको मन नेपाली भए नेपाललाई नै नाकाबन्दी गरेर आफ्नै जनतालाई दुःख दिने काम गर्ने सक्दैन। भारतबाटै पालिएका ती दलहरूको बोली भारतीय शासकहरूको स्पिकर हो। भारतीय चाहना अनुसार नेपालको संविधान नआउने देखेपछिको यो आन्दोलन

नाकाबन्दीकै लागि सृजना गरेको हो। त्यस्तै २०४५ सालमा पञ्चायत व्यवस्था विरुद्ध नाकाबन्दी गर्दा हालका नेपाली कांग्रेस, एमाले तथा अन्य दलहरू सँगै म पनि खुशी थिएँ। तर व्यवहारले त्यो नेपालको लागि दुर्भाग्य साबित भयो। भारतले नेपाललाई आफ्नो स्वार्थ सिद्ध गर्न र आफ्नो कठपुतलीको सरकार बनाएर एकछत्र आफ्नो पक्षमा नेपालको स्रोतसाधन हत्याउन अनेक जालझेल गरेको हो। नेपालमा आफ्नो अनकुल नेपाली कांग्रेसको सरकार बनायो।

संविधानसभामा ९० प्रतिशत मतले पारित गरेको संविधानको ठाडो हस्तक्षेपले भारतीय शासक दलहरूको नियत प्रस्ट्याएको छ। भारतीय शासक दलले पाकिस्तानको आतंकवादी समूहलाई सहयोग गरेको प्रमाण सहित हाल चलिरहेको यु एनमा भारतको विरोधमा निवेदन दर्ता गरिसकेको छ। विश्वको राजनितिमा नेतृत्वको भूमिकामा अघि बढ्ने आकांक्षा बोकेको भारतीय सरकारले आफ्नो छिमेकी देशहरूमा गरिएको दुरव्यवहारले स्वयं भारत नै विश्व सामु नाङ्गिदै गएको सर्वत्र महसुस गरिएको छ। छिमेकी देशहरू श्रीलंका, भुटान, बंगलादेश, पाकिस्तान, आदि देशहरू भारतसँगको सम्बन्ध हेर्ने हो भन्ने सबै रुस्ट छन्। त्यसैले विश्वको राजनितिमा अहम नेतृत्वको भूमिका खेल्ने भारतीय रबैया छिमेकी देशको सहयोग बिना कहिल्यै सम्भव हुँदैन र हुन सक्दैन। जे भयो त्यस्तो इतिहासलाई साक्षी राखेर नेपालका राजनैतिक समूहहरूले वर्तमानलाई ध्यान दिएर भविष्य मजबुत गर्न अरु देशको बुई चढेर होई आफ्नै देशका जनताको बलबुझमा अगाडि बढ्नु पर्छ। यो दुःखको घडिमा एक अर्कासँग हातेमालो गरी देशलाई जस्तै अप्ठ्यारो परिस्थितिको सामना गरेमा जनताले साथ दिने छ र फेरी पनि भारतसँग भुकेर आफ्नो अधिकार गुमाएमा नेपाली जनताले कहिल्यै माफी दिने छैन। नेताहरू हो हाशियार।

पञ्चशील र सुखी जीवन

भगवान् बुद्धसमक्ष एकपटक उपासकोपासिकाले आग्रह गरेका थिए- ‘हामी गृहस्थीहरु घर व्यवहार चलाउनु पर्दछ, परिवारको पालनपोषण र हेरविचार गर्नुपर्दछ, त्यसैले भिक्षु भिक्षुणी जस्तै गृहत्याग गरेर प्रव्रजित जीवनयापन गर्न हामी असमर्थ छौं। तर भगवान् हामीलाई उपाय बताउनुहोस् कि गृहस्थी भएर पनि कसरी जीवन खुसी र सुखी भएर रहन सक्छौं।’ उनीहरूलाई भगवान् बुद्धले खुसी र सुखीजीवनयापन गर्नका लागि पञ्चशील पालन गर्नु आवश्यक छ भनेर आज्ञा भएको थियो। गृहस्थीहरूले पालन गर्ने धर्म भएकोले त्यसैले यसलाई गृहस्थ शील भनिन्छ। पाँचवटा शिक्षा भएको हुनाले यो पञ्चशिक्षापद पनि हो। चक्रवर्ती राजाहरूले शासन चलाउँदा यसैलाई आधार मानी कानुन बनाउने हुनाले चक्रवर्ती नियम पनि भनिन्छ। यो आर्य सत्पुरुषहरूको धर्म भएकोले यसलाई आर्य धर्म, आर्यकान्त र अरियकन्तको रूपमा पनि लिइन्छ। नित्यरूपमा पालन गर्नुपर्ने हुनाले नित्यशील र गौरवपूर्वक पालन गर्नुपर्ने भएकोले यसलाई गरुधर्म पनि भनिन्छ। यसरी पञ्चशीललाई विभिन्न प्रकारले नामाकरण गरेतापनि यसलाई जीवनमा गर्न नहुने कर्म अर्थात् वारित्रशील भनेर बुझ्नुपर्दछ। पञ्चशील हुन्-

१. प्राणी हिंसा नगर्ने,
२. चोरी नगर्ने/अर्काको वस्तु आफ्नो नबनाउने,
३. व्यभिचार/अनैतिक कार्य नगर्ने,
४. झूटो नबोल्ने र
५. नशालु चीज ग्रहण नगर्ने।

प्राणी हिंसा नगर्नु पहिलो शील हो। यस जगतमा कुनै पनि प्राणी आफ्नो खुसीले मर्न चाहँदैन। प्राणी सबैलाई मृत्युको भय हुन्छ। सबैलाई प्राणको मोह हुनु स्वभाविक हो। सबैलाई आफ्नो बाँच्ने अधिकार छ। अरुबाट हामी जस्तो व्यवहारको अपेक्षा राख्दछौं, अरुलाई पनि त्यस्तै व्यवहार गर्नुपर्दछ। त्यसैले प्राणी

हिंसा कर्मबाट अलग हुनुपर्दछ। धम्मपद (१२९) मा उल्लेख गरिएको छ- ‘सब्बे तसन्ति दण्डस्स, सब्बे भायन्ति मच्चुनो। अत्तान् उपमं कत्वा, न हनेय्य न घातये ॥’ (सबै दण्डसँग डराउँछन्, सबैलाई मृत्युसँग डर लाग्दछ। अतः सबैलाई आफै जस्तो ठानेर कसैको हत्या नगरौं, हत्या गर्न प्रेरित नगरौं।)

कुनै पनि व्यक्ति यो चाहँदैन कि आफ्नो सम्पत्ति अरु कसैले चोरोस् भनेर। त्यसैले आफूले पनि अर्काको सम्पत्ति चोर्नु हुँदैन भनेर विचार पुर्‍याउनु पर्दछ। अर्काको श्रम पसिनाले जोडेको वस्तु चोर्नु शीलको प्रतिकूल हो। चोरी नगर्नु आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्नु हो। तेस्रो शील व्यभिचारबाट अलग रहनु हो। गैरजिम्मेवारपूर्ण व्यवहारले धेरै दुःख अनि समस्याको सृजना हुन्छ। यस्ता कुराको चिन्तन मनन गर्न सक्नाले व्यभिचारबाट बचाउँदछ। असत्य वचनबाट विरत हुनु चौथो शील हो। भ्रै भगडा, कलह अनि अशान्तिको कारण झूटो बोल्नु हो। समाजमा प्रेम र भाइचारा बनाई राख्नको लागि सत्य वचन बोल्नु आवश्यक छ। भगवान् बुद्धले श्रामणेर राहुललाई ख्याल ठडामा पनि झूटो बोल्नु हुँदैन भनी दिनुभएको शिक्षामा सबैको मनन भएमा समाजमा झूटो बोल्ने बानीबाट विरत हुन सहयोग पुग्दछ। पाँचौं शील नशालु चीज सेवन नगर्नु हो। आज समाजमा मानिसहरु सुखमा पनि दुःखमा पनि नशालु वस्तुको सेवन गर्ने बानी व्यापक छ। एक दुई पल्ट यसको सेवन गर्नाले पुनः पुनः शरीरले मार्ने गर्दछ। यसको सेवनले कसैको भलो हुँदैन भन्ने कुरा बुझ्नु पर्दछ। यसको ग्रहणले सबै बाँकी शीलको पनि उलंघन हुन्छ भन्ने कुरा मनन गर्नु आवश्यक छ। वाराणसीमा धेरै पहिले दिनहुँ मासुसहित नशालु पदार्थको सेवन गर्नुपर्ने ब्रम्हदत्त राजाले राज्य गरेको थियो। एकदिन एकादशी परेको हुनाले

बजारबाट मासु ल्याउन सकेन। भान्छेले राजालाई आज एकादशी भएकोले मासु पाएन, त्यसैले शाकाहारी भोजन ग्रहण गरिबक्सियोस् भनेर आग्रह गरे। रक्सीले मातिएको राजाले मलाई मासुको कहिल्यै अभाव हुँदैन भनी रानीको काखमा बसेको नाबालक छोराको घाँटी निमोठी भुईँमा फ्याकेर यसकै मासु पकाएर ल्याउनु भनेर भान्छेलाई अन्हाए। राजाको आज्ञालाई कसैले पनि उलंघन गर्न नसकेर भान्छेले राजकुमारकै मासु पकाएर राजालाई खान दिए। यसरी शीलको उलंघनले ल्याउने परिणतिलाई पहिले बुझ्ने प्रयत्न भएन भने निश्चय पनि दुःख, पीडा र अशान्तिलाई आफैले सृजना गरिरहेको हुन्छ।

हाम्रो समाजमा प्रायः मानिसहरु पुरानो परम्परालाई अंगालेर समय समयमा धर्म कर्ममा सरिक हुन्छन्। निश्चय पनि धर्म कर्मले स्थान पाउनु सकारात्मक कुरो हो। तर वास्तविकता नबुझी गरेको धर्मले आफैलाई उँभो होइन उँधोतिर लगिराखेको हुन्छ। धर्म गर्नु पहिले हामी अधर्मबाट बच्नु पर्दछ, अलग रहनु सक्नुपर्दछ। अकुशल कर्मबाट बचेपछि कुशल कर्म गर्न प्रेरणा मिल्दछ। त्यसैले भगवान् बुद्धले नराम्रो कर्मबाट बच्न र विरत हुनको लागि गृहस्थीहरूलाई पञ्चशीलको शिक्षा प्रदान गर्नु भएको हो। शरीर र वचनले गर्ने यस वारित्र या पञ्चशील पालन अनि रक्षा गर्नाले निम्न ५ फल प्राप्त हुन्छ-

- १) धेरै धन-सम्पत्ति प्राप्त हुन्छ,
- २) यश-कीर्ति फैलिन्छ,
- ३) परिषदको बीच निर्भिक हुन्छ,
- ४) मरणको समयमा पनि होसमा हुन्छ र
- ५) मृत्युपछि सुगति मिल्दछ।

मुलुकमा शान्ति सुरक्षा कायम राख्न विभिन्न नियम विधान बनाएको हुन्छ। यो विधान बनाउनुको कारणलाई खोजतलाश गर्यौं भने दुश्चरित्र, अनैतिकता, कर्तव्य हिनता मूल रूपमा देखापर्दछ

◆ पूर्णमान महर्जन

। यसको फलस्वरूप समाजमा भ्रै-भगडा, कलह अनि अशान्ति पैदा हुन्छ। यो नै मानव सृजित दुःख हो। मानव धर्म पञ्चशील पालन गर्नुपर्दछ, सदाचरणमा रहनुपर्दछ अनि नैतिक गुणधर्मलाई आचरणमा आत्मसात् गर्नुपर्दछ भन्ने भावना सबैमा रहेमा न भ्रै-भगडा, न कलह अनि न अशान्तिले प्रश्रय पाउँछ। त्यसैले सुव्यवस्था कायम राख्न चक्रवर्ती राजाहरूको मूल विधान पञ्चशील रहेको कुरा विभिन्न धर्मग्रन्थमा उल्लेख भएको पाइन्छ। त्यसैले पञ्चशीललाई चक्रवर्ती नियम पनि भनिन्छ। शरीरमा शीर (टाउको) भएन भने शरीरको अस्तित्व नै लोप हुन्छ। त्यसरी नै शीलविना गुणधर्मको सत्ता लोप हुन्छ। समाजलाई सव्यवस्थित पार्न, सुशिक्षित बनाउन, प्रतिष्ठित राख्न अनि सभ्य गुणयुक्त तुल्याउन बुद्धद्वारा प्रतिपादित पञ्चशीलविना संभव छैन। व्यक्तिलाई समाजमा सामाजिक प्रतिष्ठा र विश्वास प्राप्त गर्नाको मूल कारण नैतिक सदाचरण हो। यथार्थमा भन्ने हो भने खुसी र सुखी हुने मूल आधार नै नैतिक सदाचरण हो।

बुद्धशिक्षा अनुसार प्राणी हिंसा गर्ने, अदत्त दान लिने, आफ्नो श्रीमान श्रीमतीदेखि परपुरुष परस्त्रीसँग सहवास गर्ने, असत्य बोल्ने र सुरापान गर्नेहरु साँढे दुःख, कष्ट र पीडायुक्त ४ अपाय/दुर्गति मध्ये कुनै एक लोकमा उत्पन्न हुन्छ। पञ्चशीलको रक्षा गर्नाले यो जीवनमा मात्र होइन, पुनः पुनः को पुनर्जन्ममा पनि सुखी हुन मद्दत पुग्दछ। किनभने यसको पालनले मृत्युपछि लामो भन्दा लामो आयु भएको देवलोकमा उत्पत्ति हुन्छ या दुर्लभ मनुष्य बनाउनुको कारणलाई खोजतलाश गर्यौं भने दुश्चरित्र, अनैतिकता, कर्तव्य हिनता मूल रूपमा देखापर्दछ

कमजोरी पनि नहोस् भनी सतर्क अनि होसमा रहनु नितान्त आवश्यक छ। यस सम्बन्धमा गरुधर्म जातक अनुसार धेरै समय पहिले कुरु भन्ने मुलुकमा धनञ्जय कौरव्य(बोधिसत्व) ले राज्य गरेको बेला राजाको साथै राजाको मुमा, महारानी, भाइ, पुरोहित ब्राम्हण, भूमी नापी मन्त्री, सारथी, साहु, द्रोणमापक मन्त्री, द्वारपाल एवं नगरशोभिनी (बेश्या) गरी ११ जनाले पञ्चशीललाई गौरवपूर्वक पालन गरेर रहेका थिए। त्यसबेला कलिङ्ग भन्ने मुलुकमा लामो समयसम्म वर्षा नभएको हुनाले त्यहाँका जन्ताहरूले धेरै दुःख पाए। वर्षा गराउँनका लागि अनेकौं उपाय अपनाए पनि वर्षा नभएकोले मन्त्रीहरूको सल्लाह अनुसार कलिङ्गको राजाले मन्त्री पुरोहितहरूलाई कुरु राष्ट्रमा गएर त्यहाँको राजाले पालन गर्ने गरुधर्म/पञ्चशील सुवर्ण पात्रमा लेखेर ल्याउनु भनेर पठाए। किनभने कुरु राष्ट्रमा राजाले पञ्चशील पालन गरी शासन चलाइराखेको हुनाले त्यहाँ समय समयमा वर्षा हुने गर्दथ्यो। गएका मन्त्री पुरोहितहरूले धनञ्जय राजासमक्ष हामीलाई पञ्चशील प्रदान गर्नुहोस् भनी आग्रह गरे। त्यसो भए हुन्छ भनी धनञ्जय राजाले उनीहरूलाई सुवर्ण पात्रमा पञ्चशील सबै लेख्न/सारन लगाए। तर पनि आपूनबाट पञ्चशीललाई कतै उलंघन भएको त छैन? भनी मनमा संशय भएको हुनाले राजाले आफ्नी आमासँग गएर पञ्चशील ग्रहण गर्न जानु भनेर पठाए। त्यसैगरी राजाको आमाको बहारी (महारानी) सँग, महारानीले राजाको भाइसँग, पुरोहितले भूमि नापी मन्त्रीसँग, भूमि नापी मन्त्रीले सारथीसँग, सारथीले साहुसँग, साहुले द्रोणमापकसँग, द्रोणमापकले

द्वारपालसँग र द्वारपालले नगरशोभिनी (बेश्या) सँग पञ्चशील ग्रहण गर्न आग्रह गरे। सबैले परिशुद्ध रूपले पञ्चशीललाई पालन गरिराखेको भएतापनि एकले अर्कोसँग शील लिन जानु भनेर पठाउनुको मतलब शील पालनमा किर्ह आ-आफ्नो कमी कमजोरी रहेको छ कि भनेर सतर्क रहनु हो। शीलको रक्षा गर्ने कार्यमा यसरी सतर्क र होस् राख्न सकेमा मात्र सहीरूपमा पालन गरेको हुन्छ। यसले आफ्नो यो जीवन मात्र सुखी हुने नभई भवसागरबाट पार गरी अनन्त सुख निर्वाणको गन्तव्यमा पुर्‍याउन पनि मलजल गरेको हुन्छ।

शील मानिसको आधार हो, जीवनको अभिन्न अङ्ग हो, कल्याण र सम्बृद्धिको मूल जरा हो र सबै बुद्ध शासन धर्मको मुख हो। यसको रक्षा गर्नाले मात्र दुर्लभ मनुष्य जीवनको सार्थकता प्राप्त हुन्छ अनि समाज सभ्य, सु-संस्कृत र सुखी हुन्छ। त्यसैले तथागत महाकाश्रणिक शास्ता भन्नुहुन्छ ‘सब्ब पापस्स अकरणं।’

भवतु सब्ब मंगलं।

सन्दर्भ सूची

- १) ऊ.नु (२०३६), *पञ्चशीलया महत्त्व*, (अनु.भिक्षु ज्ञानपूर्णिक), *बहादुर उपासकसहित, सुमंगल विहार, ललितपुर।*
- २) *भिक्षु प्रज्ञारश्मि (२०२१), बुद्ध धर्मया मूलपु, प्रज्ञारश्मि, गणमहाविहार, काठमाडौं।*
- ३) *महर्जन, पूर्णमान (२०७१), दुःख मुक्तिकालागि बुद्धशिक्षा, श्रीमती राममायामहर्जन, कीर्तिपुर।*

विषयान्तर सरुवाको कर्मकाण्ड

◆ गौतम महर्जन

कुनै पनि शैक्षिक संस्थाको प्रगतिमा कार्यरत शिक्षक(कर्मचारीको) लगनशिलता र इमान्दारितालाई महत्वपूर्ण पक्षको रूपमा लिइन्छ। विद्यालयभित्रको स्वच्छ वातावरणले उनीहरूको कार्य क्षमतामा उर्जा प्रदान गरेको हुन्छ। विद्यालयमा भए गरेका विगत देखिका कमीकमजोरीहरु र समस्याहरूको निष्पक्ष ढंगले समीक्षा गरी आवधिक योजना र कार्यक्रम तय गरेर प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयन गर्नमा प्रशासनले कुशलतापूर्वक सकारात्मक भूमिका खेलेको हुन्छ। हरेक विद्यालयको शैक्षिक सुधारमा निरन्तरता दिनको लागि अभिभावकको रूपमा विभिन्न निकायहरु जिल्ला शिक्षा कार्यालय

, विद्यालय निरीक्षक र श्रोत व्यक्तिहरूको व्यवस्था गरिएको छ।

विद्यालयकले पठनपाठनलाई विषयगत रूपले व्यवस्थापनको लागि शिक्षा नियमावलीमा विषयान्तर सरुवा गर्न नपाउने भएकोमा जिल्ला शिक्षा कार्यालय, काठमाडौंले विद्यालय निरीक्षक र श्रोत व्यक्तिको गुरु योजना अनुसार सो नियमावली विपरित कीर्तिपुर मा. वि. कीर्तिपुरमा रिक्त रहेको मा. वि.तहको गणित विषयको दरबन्दीमा अर्को विद्यालयमा प्र.अ. भई कार्यरत सामाजिक विषयको शिक्षकलाई शैक्षिक क्षेत्रमा चमत्कारिक गुणयुक्त, अत्यन्तै

स्वच्छ छवि भएको, दैवी अवतारी र निस्वार्थी व्यक्तित्वतुल्य ठानेर लादिएको विषयान्तर सरुवाले २०७१ मंसिर १२ गते देखि गणित सिकाईबाट वञ्चित हुनु परेका अबोध विद्यार्थीहरु र तिनीहरूका निर्दोष अभिभावकहरूलाई जानीजानी समस्या थोपरेर स्थानीय राजनैतिक दल र शैक्षिक बुद्धिजीवीहरु लगायत जिम्मेवार निकायहरु मुकदर्शक बन्न विवश छन्।

रिक्त गणित दरबन्दीमा विषयान्तर सरुवा गर्दा थप समस्याको रूपमा पहिलो, विद्यालयमा मौजुद दरबन्दीहरु मध्ये २०६३ सालमा प्रवेश गरेदेखि निरन्तर अंग्रेजी विषय शिक्षण गरी आउनु भएका एक

जना शिक्षकको स्नातकोत्तर तहमा अंग्रेजी विषय भएता पनि स्नातक तहमा गणित विषय पनि रहेको दुहाई दिई आफ्नो अनुकूल मनोव्याख्या गरी विद्यालयको अभिलेख विपरित गणित विषय शिक्षण गर्दै आएको भनी झुठो प्रमाण बनाउन बाध्य भएका छन्। दोस्रो, निज शिक्षकलाई जबरजस्ती अंग्रेजी सट्टा गणित शिक्षण गराउन विवेकहीन(गणित विषयकै सरुवा नभएकोले) तवरले दवाव दिइएकोमा लामो समय सो विषयको पठनपाठन गराउन नसकेपछि असार ४ गते देखि दैनिक कक्षा तालिका (Daily Class Routine)मा नाम समावेश नगराई गैरजिम्मेवारपूर्वक बाह्य व्यक्तिलाई दैनिक ३ परिप्रेयड पढाए बापत मासिक सात हजारमा शिक्षण गराउनु परेको बाध्यता समेत आत्मज्ञानले नबुझेने भएका छन्। तेस्रो, सो सरुवा पछि प्राविधिक रूपमा विषय मिलान गर्न आई.एस.सी. योग्यता भएको

शिक्षकलाई मा.वि. तहको ऐच्छिक गणित विषय साथै नि.मा.वि. तहको अंग्रेजी विषय शिक्षण गराउन वाध्यतामा परेकाछन्। यस प्रकार आफैले निम्त्याएका बाध्यताहरु पालेर विद्यालय सुदृढ बनाउने दिवास्वप्न अभ्रै देख्न छोडेका छैनन्।

विद्यालय हितको लागि सो सरुवा रद्द गर्न २०७२ बैसाख ६ गते द.नं.२७७६ को पत्रबाट जिल्ला शिक्षा कार्यालयलाई ध्यानाकर्षण गराउँदा पनि त्यसमा उल्लेखित जायज मागहरूको स्वतन्त्र छानविन नगरी ती शिक्षकहरूको संख्यालाई गणितीय रूपमा अपव्याख्या गर्दै बलपूर्वक प्रशासनिक संरक्षणमा गरिएका सम्पूर्ण गतिविधिहरु यथार्थमा हाल भारत सरकारको तर्फबाट भूपरिवेष्ठित हाम्रो मुलुक नेपालको पारवहन सम्बन्धी अविच्छिन्न अधिकार माथि गरेको अघोषित नाकाबन्दि जतिकै नाङ्गो हस्तक्षेप

हुन्।

उक्त सरुवा सदर गराउन समूहगत रूपले शकुनीको चालमा जुटाईएका विभिन्न खालका कृत्रिम प्रक्रियाहरूले उनीहरूको अभिष्ट पुरा हुने बाहेक विद्यालयलाई सुदृढ बनाउन सकिने कुनै तार्किक आधार नहँदा नहुँदै पनि सम्बन्धित निकायहरु लगायत पुनरावेदन अदालत जस्तो गरिमामय स्वतन्त्र न्यायालयले समेत विद्यालय हित उपर सही र गलतको विभेद छुट्याउनमा आशाजनक कदम उठाउन सकेन।

विद्यालय जस्तो पवित्र शैक्षिक मन्दिरमा यस प्रकारको गुटबन्दि प्रवृत्तिलाई प्रशय दिई “फुटाउ र राज गर” भन्ने पुरानो सोचले विद्यालयको शैक्षिक वातावरणमा पर्न सक्ने असरको नजरअन्दाज गर्ने प्रशासनिक संयन्त्रले सामुदायिक विद्यालयहरूको प्रतिफल प्रति गरिने टिका टिप्पणी युक्तिसंगत मानिँदैन।

भारतसँग आत्मसमर्पण वा स्वाभिमानको लडाइ

विवेक

भारतीय राष्ट्रपति प्रणव मुखर्जीले दक्षिण एसियाली छिमेकीहरूलाई उच्चतम प्राथमिकतामा राखी भारतले 'छिमेक - प्रथमनीति' अस्वीकार गरेको बताए । (कान्तिपुर १४ असोज)

भारतको चन्द्रगढीमा आयोजित सहभागिता मूलक विकास, शान्ति र सुरक्षाबारे राष्ट्रपति मुखर्जीले उपयुक्त बनाइ राखिरहेका एउटा छिमेकी देश नेपाल-भारतकै कारण अस्तव्यस्त छ । भारतले आफ्नो अनुकूल संविधान नबनाएको भन्दै नेपाल पुरै नाकाबन्दीको अवस्था थियो । यो स्थितिमा भारतीय राष्ट्रपतिले भने- 'दक्षिण एसियाका छिमेकहरू भारतका अन्योन्याश्रित साभेदार हुन् ।'

भारतका नेताहरू विश्वलाई देखाउन छिमेकी देशहरूलाई आफ्नो 'साभेदार'को कुरा गरिरहेका छन् भने व्यवहारमा छिमेकीहरूको घाँटी निमोठ्ने काम गरिरहेका छन् । यसैलाई भनिन्छ - 'मुखमा राम राम बगलीमा छुरा'।

नेपाल सरकार अयोग्य, अदूरदर्शी, नालायक भएकोले अहिले नेपाली जनताले दुःख पाइरहेका छन् । सबै कुरा एउटै देशमा भरपर्दा कुनै पनि बेला भारतले नाकाबन्दी गर्नसक्छ भन्ने पूर्वअनुमान गरेर सरकारले वैकल्पिक बाटो निर्माण गरेको भए नेपालमा यो स्थिति आउने नै थिएन । भूकम्प भएको ५ महिना बितिसकदा पनि उत्तरको बाटो किन

खोलिएन ? अरु वैकल्पिक मार्ग नेपालसँग भएको भए भारतले नेपाललाई हेप्न सक्ने थिएन ।

नेपाल मजदुर किसान पार्टीले संसदमा पेट्रोलियम पदार्थ एउटै देशको भर नपरी चीनबाट पनि ल्याउने व्यवस्था गर्न पटकपटक उठाउँदै आएको थियो । तात्कालीन प्रधानमन्त्री गिरिजाप्रसाद कोइरालासँग नेमकिपा अध्यक्ष रोहितले चीनबाट पेट्रोलियम पदार्थ ल्याउने सुझाव दिनुभएको थियो । त्यसमा गिरिजाप्रसाद कोइराला स्वयं सकारात्मक थिए । उनले मन्त्री परिषद्बाट प्रस्ताव पारित गर्ने वचन पनि दिएका थिए । तर त्यो प्रक्रिया अगाडि बढेन । त्यसको कारण पछि थाहा भयो, का. रोहित र कोइरालाबीच भेट भएको केही दिनपछि भारतीय राजदूत आएर कोइरालालाई भनेका रहेछन् - 'नेपालले पेट्रोलियम पदार्थमात्र चीनबाट ल्याउने कि अरु सामान पनि ?' भारतीय राजदूतको धम्कीपछि कोइरालाले चीनबाट पेट्रोलियम पदार्थ ल्याउने प्रस्ताव मन्त्रिपरिषदमा राख्न नसकेको पछि उनैले स्वीकारे । भेटघाटको बेला नेमकिपाका दुई जना र नेकाका तर्फबाट कोइराला र कृष्णप्रसाद सिटौलामात्रै थिए । यसले दुई नेताबीच भेटघाटको सूचना र विषयवस्तुबारे जानकारी भारतीय दूतावासमा पुर्‍याउने व्यक्तिबारे बुझ्न गाह्रो भएन ।

भारतले नेपाललाई आफ्नो 'संरक्षित राज्य'को रूपमा व्यवहार गर्दै आएको छ । एउटा

स्वतन्त्र र सार्वभौम देश ठूलो, शक्तिशाली देशको सामु भुक्नुहुँदैन र स्वाभिमानको लागि लड्नुपर्छ भन्ने कुरा नेपाली जनताले विस्तारै बुझ्दैछन् । भारतको नाकाबन्दीको कारण जति नै दुःख र पीडा सहनु परे पनि स्वाभिमानी जनताले सरकारलाई भारतसामु नभुक्न खबरदारी गरिरहेका छन् । दैनिकजसो देशका विभिन्न ठाउँहरूमा भारतीय विस्तारवादविरोधी नारा गुञ्जिरहेका छन् । नयाँ पुस्ताले भारतको अन्याय, थिचोमिचो र हस्तक्षेपबारे बुझ्दै छ, त्यसको विरोधमा नारा लगाउँदै छ । नाकाबन्दी नराम्रो कुरा हो तर त्यसको कारण सारा नेपाली जनता आफ्नो स्वाभिमानको लागि स्वतन्त्र र सार्वभौम देशको लागि एक ठाउँमा उभिएर भारतीय विस्तारवादको विरोधमा उत्रनु सकारात्मक कुरा हो । नराम्रो घटनाले सकारात्मक परिणाम ल्याउँछ भनेको यही हो ।

तर नेपाल सरकारका मन्त्रीहरू, राजदूतहरू नेपाली जनताको भावनाको कदर गर्नुभन्दा पनि भारतीय विस्तारवादकै चाकरी गर्नमा व्यस्त छन् । नेपाली जनताको भारतविरोधी भावनाअनुसार 'हिन्दी फिल्म रोक लगाउने, टीभी च्यानलहरू बन्द गर्ने' जस्ता कार्यहरू पनि भए तर सञ्चारमन्त्री मिनेन्द्र रिजालले २४ घण्टाभित्र सुचारु नगरे कारबाही गर्ने बताएर पुनः बन्द भएका हिन्दी च्यानलहरू खोल्न लगाए । भारतका लागि नेपाली राजदूत

दीपकुमार उपाध्यायले रिपोर्टस् क्लवमा पत्रकारहरूमाझ भने, 'भारतले नेपालमा नाकाबन्दी गरेको छैन ।' जनता भारतले गरेको नाकाबन्दीविरुद्ध सडक तताइरहेका नेताहरू, सरकारका जिम्मेवार मन्त्रीहरू यसरी भारतको चाकरीको भाषामा सफेद भूट बोलिरहेका छन् ।

भारतले गरेको नाकाबन्दी अन्तर्राष्ट्रिय कानून, सन्धि-सम्झौता विपरीत छ । नेपाली जनता नभुक्ने हो भने यो स्थितिमा ऊ धेरै दिन रहन सक्दैन । नेपाल अन्तर्राष्ट्रिय अदालतमा गएको भए नेपालको सामु भारतले घुँडा टेक्नुको विकल्प थिएन । भारत अभूतपूर्व रूपमा बदनाम हुँदै गइरहेको छ । नेपालमा मात्र होइन भारतमै पनि भारतका विभिन्न पार्टीहरूले भारतको व्यवहारको विरोध गर्न थालिसकेका छन् । भारतीय कम्युनिष्ट पार्टी (मार्क्सवादी) का महासचिव सीताराम यचुरीले नेपालमा संविधान निर्माणमा स्वागत गर्दै भनेका छन् - 'संविधानसभाबाट संविधान आएको घटना आफैमा स्वागतयोग्य र उदाहरणीय छ ।' तर भारत सरकारले गरेको व्यवहार ठीक नभएको उनले टिप्पणी गरे ।

लामो समयदेखि नेपालको प्राकृतिक स्रोतमाथि आँखा गाड्दै विभिन्न बहानामा हस्तक्षेप

र थिचोमिचो गर्दै आएको छ । भारतीय विस्तारवादलाई नराम्रो नझ्याउने अवसर पनि हो यो । नेपालले अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरू प्रयोग गरेर भारतलाई दबाव सिर्जना गर्ने कोसिस गर्नुपर्छ । तर नेपालका प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले न्युयोर्कमा 'मोदीले भेट्ने समय नदिएको' भन्दै संयुक्त राष्ट्र संघको महासभामा भाग लिन गेएनन् । स्थानीय विकासमन्त्री प्रकाशमान सिंहलाई पठाएर कोइरालाले भारतलाई नझ्याउने एउटा राम्रो अवसर गुमाए । प्रकाशमान सिंहले पनि सं.रा.संघको सम्बोधनमा भारतले गरेको नाकाबन्दीबारे केही बोलेनन् । तर नेपालको स्वतन्त्र र सार्वभौमिकताको विषय चीनले बोलेर एक असल छिमेकीको उदाहरण प्रस्तुत गरे । चिनियाँ राष्ट्रपति सि जिनपिनले संयुक्त राष्ट्र संघमा सम्बोधन गर्दै भने - 'सानो राष्ट्रको आन्तरिक मामिलामा हस्तक्षेप गर्न मिल्दैन ।' भारतको लागि अन्तर्राष्ट्रिय दबाव सिर्जनाको लागि त्यो नै काफी थियो ।

भारतीय विस्तारवादले नेपालको आन्तरिक मामिलामाथि गरेको हस्तक्षेपको विरुद्ध नेपाल मजदुर किसान पार्टीका भ्रातृ संठनहरू पनि क्रियाशील छन् । नेपाल क्रान्तिकारी विद्यार्थी संघ, नेपाल क्रान्तिकारी युवा संघले दैलेख, जुम्ला, सुर्खेत, काठमाडौं,

अछाम, भक्तपुर, बाँके, काभ्रेलगायतका जिल्लाहरूमा विरोध प्रदर्शन तथा सभाहरू गरिसकेका छन् । नेक्राविसंघ काभ्रे जिल्ला समितिको आयोजनामा असोज १६ गते बनेपामा भएको विरोध प्रदर्शनमा प्रहरी हस्तक्षेप भयो । प्रहरीले नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्यहरू लगायत १० जना पक्राउ गरे । शान्तिपूर्ण जुलुसमाथि प्रहरी हस्तक्षेप गरेर सरकारले भारतको तावेदारी गरेको छ । स्वाभिमानको लडाइ लड्ने नेपाली जनतामाथि प्रहरी हस्तक्षेप अत्यन्तै निन्दनीय र भर्त्सनायोग्य छ ।

सारा नेपाली र अन्तर्राष्ट्रिय जगतबाट समेत दबाव सिर्जना भएपछि संविधान घोषणाको बेला हाम्रा नेताहरूको घर घर पुगेर दबाव दिने भारतीय राजदूत रञ्जित रेले नेपालको 'आन्तरिक राजनीतिक मामिलामा बलजफती तान्ने प्रयास नगर्न आग्रह' गरे । उनले नेपालको संविधानप्रति भारतको 'विरोध र बेखुसी नरहेको' मात्र भनेनन् नेपालको 'आन्तरिक मामिला' पनि स्वीकारे । साम्राज्यवादीहरू विस्तारवादीहरू एक दिन स्वाभिमानी नागरिकहरूसामु भुक्नुपर्छ । विस्तारवादीहरूसित भुक्ने होइन, डटेर लड्ने साहस गर्नुपर्छ । नेपाली जनतासँग भारतसँग आत्मसमर्पण वा स्वाभिमानको लडाइ दुईमध्ये एक विकल्प रोज्नुपर्ने अवस्था छ । नेपाली जनता आत्मसमर्पण

मंगल माविलाई गिज्याइरहेछ ?

कीर्तिपुरको सामुदायिक विद्यालय मध्ये उत्कृष्ट विद्यालय हो मंगल बहुमुखी कलेज ।

कीर्तिपुर नपा वडा नं. ३ मा रहेको यस विद्यालयमा प्लेगुपदेखि कक्षा १० सम्म र उच्च माविको हकमा ११ र १२ मा मानविकी, शिक्षा, व्यवस्थापन संकाय र बिबिएस तहमा अध्ययन गर्न सजिलो भएको छ ।

देशकै जेठो विश्वविद्यालय रहेको विश्वविद्यालयकै सन्निकट मंगल उच्च माविमा ECD देखि बिबिएससम्म करिब १२ सय विद्यार्थीहरू कीर्तिपुरवासी र अन्य जिल्लाको अध्ययन केन्द्र बनेकोमा कीर्तिपुरवासीले गौरव गर्नुपर्दछ । तर मंगल उच्च माविलाई एउटा बस्तुले सधैं गिज्याइरहेको छ त्यो हो फोहोरको ढङ्गुर ।

स-साना नानीहरू अध्ययन गर्ने, बस्ने कक्षको नकैमा कसले कुन्ती फोहोर फाल्ने डम्पिङ साइट बनाएको छ ।

कीर्तिपुर नगरपालिका कुचिकार बिनाको स्वच्छ नगरपालिका हो । यहाँका स्थानीय बासिन्दाहरू बिहान सबेरै आ-आफ्नो आँगन कुचो र लिपपोट गरी सफा राख्छन् र भने अगाडिको सडकमा रहेको धुलो समेत जम्मा गरी भाडोमा राख्छन् ।

- नितेश महर्जन

तै पनि कीर्तिपुर नगरपालिकाको चारैतिर फोहोरको डम्पिङ यथावत छ ।

कीर्तिपुरमा अहिले नपा भरी ६५ हजार जनसंख्या बस्दछन् । ती परिवारको फोहोर नगरपालिकाले तह लगाउनु पर्दथ्यो एक निश्चित स्थानमा । तर नगरपालिका यस कार्यमा असफल छ ।

नीज संस्थाले फोहोर संकलन गरेको छ हप्तामा २ या ३ दिन प्रति घर फोहोर शुल्क उठाई तै पनि जतातै फोहोरको ढङ्गुर हामीले देखिरहेका छौं । फोहोर दुर्गन्ध हावामा सास लिइरहेका छौं । यो अन्त गर्न नगरपालिका जागर्ने पर्दछ, नपाको अनुरोधमा स्थानीय बासिन्दाले निश्चित ठाउँमा फोहोर राख्ने बानी र व्यवहार गर्नुपर्दछ । यहाँ मैले कुरा उठाउन

खोजेको मंगल उच्च माविको मात्र होइन सबै नगर भरिको हो । तर प्रत्यक्ष रूपले मंगल उमाविका स-साना नानीहरू जसको मस्तिष्क या शरीर पूर्ण रूपले परिपक्व भएको छैन ती नानीहरूको स्वास्थ्यको ख्याल कसले गर्ने ? भविष्यका कर्णधारहरूको स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने असरहरूको फोहोरको निराकरण कसले गर्ने ? मलाई लाग्दछ पहिलो दायित्व नपा, नपाले नगरेमा नीजि फोहोर संकलक संस्था र तिनीहरूले नगरेमा मंगल मावि स्वयंले गर्नुपर्ने छ । मंगलले सम्बन्धित निकायमा पहल गरी स्वच्छ स्वास्थ्य नानीहरूको स्वास्थ्य माथि सधैं स्वास्थ्य राख्न ध्यान दिउँ ।

सम्बन्धित निकायले तत्काल ध्यान आकर्षण गर्दछ ।

जन्मः
वि.सं. २००३

स्वर्गारोहणः
वि.सं. २०७२/०६/२०

स्व. कृष्णमाया महर्जन

यस विचा गुठीका सदस्य शहीदपथ, पाँगा कीनपा-९ निवासी

बसन्त महर्जन तथा अशोक महर्जनका ममतामयी आमा

श्रीमती कृष्ण माया महर्जनको यही असोज २० गते

६९ वर्षको उमेरमा असामयिक देहावसान भएकोले हामी सम्पूर्ण सदस्यहरू मर्माहित भएका छौं । साथै मृत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै

हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं ।

यस दुःखद भडीमा शोक सन्तप्त परिवारजले धैर्य धारण गर्न सक्ने शक्ति प्रदान होस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं ।

शहीदपथ विचा गुठी

शहीद पथ, पाँगा, कीनपा वडा नं. ९

साहित्य स्तम्भ

कविता

- अर्चना महारा (पाल)
दाचुला

देशको हित चाहियो

“भाई-भाई बिचको युद्ध यो कसले कहाँ के जित्यो
अन्याय अशान्ति सधैं छै देश कसरी उठ्यो
डटेर अगाडि बढौँ अब धेरै बेर भैसक्यो
राष्ट्रको अमूल्य उर्जा खेर व्यर्थै गइसक्यो”

“युगले कोल्टे फेर्दैछ विश्व कहाँ पुग्यो
मान्छेले अठोट संकल्प गरेर चन्द्रमा चुम्प्यो
अगाडि कसरी बढौँला हामी पछाडि हेर्दै गएपछि
देशको शान कसरी राखौँला आफैँलाई भूलेपछि”

“कहिले बढ्छ अरुको भरमा हाम्रो गौरव
उठौ हामी आफैँ खोजौँ उन्नतिको मार्ग अब
जागौँ दाजुभाई दिदी-बहिनी अब हामीलाई साथ चाहियो
सामुहिक कर्म भूमिका कार्य गर्ने हात चाहियो”

“उत्साह उमंग जोश विचारमा
सुनौलो भविष्यका निम्ति नौलो परिकल्पना
बनि उत्साह ज्वारभाटा हाम्रो नेपाल उर्लियो
उमंगमा रमाएर यही लोक आवाज गुन्जियो”

क्रियटिभ एकेडेमी फोहोर व्यवस्थापनमा अनुकरणीय

क्रिएटिभ एकेडेमी कीर्तिपुरले वातावरण र फोहोर व्यवस्थापनमा विद्यार्थीहरूलाई व्यवहारिक ज्ञान दिने उद्देश्यले British Council को सामाजिक परियोजना कार्य (Social Action Project) अन्तर्गत पाएको (₹ 200) आर्थिक सहयोग र विद्यालयका ३ विद्यार्थीहरू र १ जना शिक्षक March 2015 मा संचालन गरेको कार्यशालामा सहभागी भएपछि यो कार्यक्रम सुरुवात भएको हो। विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको नेतृत्व विकास गर्न Student council को स्थापना गरी सोही council ले तयार पारेको कार्ययोजना अनुरूप Wild-life Conservation Nepal को प्राविधिक सहयोगमा विद्यालयका सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई विद्यालयमा उत्पादन हुने फोहोर व्यवस्थापन गर्न कक्षागत रूपमा कुहिने, नकुहिने र पुनः प्रयोग गर्न मिल्ने फोहोरलाई छुट्याउन सिकाइ प्रत्येक कक्षामा ३ रङ्गका Waste bin हरू राखी फोहोर छुट्याइने व्यवस्था गरिएको छ। साथै कुहिने फोहोर मध्ये गड्यौलाको मद्दतले Vermicomposting गर्न सकिने फोहोरलाई कक्षा ८ का विद्यार्थीहरूको सक्रिय सहभागितामा विद्यार्थीहरूले विद्यार्थीहरूले vermicomposting गर्न थालेको छ। साथै बाँकी रहेको कुहिने फोहोरलाई composting गर्न थालिएको छ। फोहोर व्यवस्थापनमा स्थानीय समुदायको सहभागितामा दिगो विकास गर्ने उद्देश्यले सुरुवातमा कक्षा ८ का २० जना विद्यार्थीहरूलाई छानी विद्यालयले composting bin र करिब २०० वटा गड्यौला उपलब्ध गराएर घर-घरमा गड्यौले मल बनाउन थालिएको छ। छोटो समयमा गड्यौलाले धेरै गड्यौला उत्पादन गर्ने भएकोले प्रत्येक ३ महिनामा पहिले उपलब्ध गराएको गड्यौला विद्यालयलाई फर्काउनु समयमा गड्यौलाले धेरै गड्यौला उत्पादन गर्ने भएकोले प्रत्येक ३ महिनामा पहिले उपलब्ध गराएको गड्यौला विद्यालयलाई फर्काउनु सकिने फोहोरलाई कक्षा ८ का विद्यार्थीहरूको सक्रिय सहभागितामा विद्यार्थीहरूले vermicomposting गर्न थालेको छ। साथै बाँकी रहेको कुहिने फोहोरलाई composting गर्न थालिएको छ। फोहोर व्यवस्थापनमा स्थानीय समुदायको सहभागितामा दिगो विकास गर्ने उद्देश्यले सुरुवातमा कक्षा ८ का २० जना विद्यार्थीहरूलाई छानी विद्यालयले composting bin र करिब २०० वटा गड्यौला उपलब्ध गराएर घर-घरमा गड्यौले मल बनाउन थालिएको छ। छोटो समयमा गड्यौलाले धेरै गड्यौला उत्पादन गर्ने भएकोले प्रत्येक ३ महिनामा पहिले उपलब्ध गराएको गड्यौला विद्यालयलाई फर्काउनु

घर

विद्यार्थी

समुदाय

समयमा गड्यौलाले धेरै गड्यौला उत्पादन गर्ने भएकोले प्रत्येक ३ महिनामा पहिले उपलब्ध गराएको गड्यौला विद्यालयलाई फर्काउनु

सहकारी संजालका रमेश महर्जनले हस्तान्तरण गर्नुभयो। कार्यक्रममा विपद् व्यवस्थापन समितिका शम्भुराम महर्जनले व्यापारिक महत्व रहने गरी नगाउँ निर्माण गरिने बताउनुभयो। टहरा निर्माण समितिका संयोजक महेन्द्र महर्जनले कार्य प्रगति विवरण र भावी योजना प्रस्तुत गर्नुभएको थियो।

सहयोगी संस्थाका रमेश महर्जनले नेवा वस्तीको मौलिकता भल्कने गरी नगाउँ पुनःनिर्माण गर्ने बताउनुभयो। वहाँले पुनः सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गर्नुभएको थियो। पीडित व्यवस्थापन समितिका गौतम महर्जनले सहयोगी दाता रमेश महर्जनलाई शंखधर साख्वाको प्रतिमा मायाको चिन्तो स्वरूप

नगाउँ मांका केव टहरा निर्माण गर्न सहयोग

सहयोगी संस्थाका रमेश महर्जनले नेवा वस्तीको मौलिकता भल्कने गरी नगाउँ पुनःनिर्माण गर्ने बताउनुभयो। वहाँले पुनः सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता पनि व्यक्त गर्नुभएको थियो। पीडित व्यवस्थापन समितिका गौतम महर्जनले सहयोगी दाता रमेश महर्जनलाई शंखधर साख्वाको प्रतिमा मायाको चिन्तो स्वरूप

प्रदान गरिएको थियो। कार्यक्रममा पीडित रेखा महर्जन (ता.सं.के- १६, संयोजक), गंगाराम महर्जनलगायतले पनि बोल्नुभएको थियो। असोज १५ गते भएको सो कार्यक्रममा नगाउँ विपद् व्यवस्थापन समिति, भुक्कम् पीडित र नगाउँका स्थानीय बासिन्दाहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

नाकाबन्दी.....

भारत विरोधी नारा रहेको ब्यानर बोक्न नहुने माथिको आदेश भन्दै हस्तक्षेप गरेपनि जुलुसमा सहभागीले प्रहरीको अवरोध छिचोल्दै बनेपा बसपार्क चोकसम्म पुर्‍याएको थियो। बनेपा चोकमा सभा गरिदै गर्दा पनि प्रहरी आक्रामक भई ब्यानर खोस्ने प्रयास गर्दै थियो। दमनको विरोधमा चर्को नाराबाजी गर्दै प्रहरीसँग मुकाविला गरेको थियो भने चोकमा सभा गरेको थियो। सभामा नेमकिपाका केन्द्रीय सचिव नवराज, जग्यबहादुर शाही गिरफ्तार साथीहरू रिहा गर्न माग गर्दै सडकमा सुतेर अवरोध गरेको थियो भने बिना कारण पक्राउ गरेकोमा काभ्रे जिल्लाका एसपी डिएसपी र इन्स्पेक्टरले माफी मागेको थियो। पक्राउ परेका साथीहरूलाई राती ९ बजे मात्र रिहा गरेको थियो। भारतले नाकाबन्दीको विरोधमा आवाज उठाउँदा संविधान जारी भएपछिको पहिलो दमन थियो। नाकाबन्दीको विरोधमा सरकार एक शब्द विरोध गरेको छैन। जनतालाई परेको समस्यालाई निराकरण दवाव दिन गरेको जुलुसमा हस्तक्षेप गर्नु सरकार भारतको दलाल

सावित भएको स्थानीय बनेपावासीले अडकल गरेका छन्। नेता उक्केश कवां, विद्यार्थी राजाराम प्रजापतिलगायतले बोल्नुभएको थियो।

जनगायक.....

पार्न जनताका गीत गाउँदै आएको बताउनुभयो। रामेश श्रेष्ठले रायन श्रेष्ठसँगै काठमाडौँमा २०१९ मा आएको स्मरण गर्नुभयो भने रेडियो नेपालमा जनताको गीत गाउन थालेको बताउनुभयो। कार्यक्रममा संगीतकार गुजे मालाकारको एकल संगीत, जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठ र रायनलगायतका ८ जना कलाकारको रचना रहेको बाल गीत सिडी ‘म्याउँकी म्याउँ’ पनि जनताका गायकद्वय रायन र रामेश श्रेष्ठले विमोचन गरेको थियो। विमोचित बाल गीतको समिक्षा जनकलाकार रामकृष्ण दुवाल, वदन शर्मा, समिक्षा गर्नुभएको थियो। वीर प्रसाद भन्सारीको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा दिलीप महर्जन, प्रदिप महर्जन, दीपा महर्जन र बाल साहित्यकार शान्तदास मानन्धरले पनि बोल्नुभएको थियो। कार्यक्रममा गुजे, रामेश र रायनले गीत प्रस्तुत गरेका थिए।

देवढोका कीर्तिपुरमा बाघभैरव नाच प्रदर्शन

सहिद सम्बाददाता यसवर्ष बाघभैरव नाचको १२ वर्षे नाचको वर्ष हो। यसक्रममा कीर्तिपुरको विभिन्न स्थानमा नाच प्रदर्शन गर्ने गर्दछ। प्रत्येक वर्ष यो नाच हामी आफ्नै कोठाभित्र नाच्ने गर्दछौं भने १२ वर्षमा एक पटक बाहिर प्रदर्शन गर्नुपर्दछ नाचका गुरु राजकुमार मालीले सहिदलाई बताउनुभयो। ४ पटक मुकुण्डो नलगाई नाच प्रदर्शन गर्नुपर्ने चलन अनुसार दोस्रो पटकको नाच १६ गते शनिबार देवढोकामा देखाइयो। नाचको पूर्ण प्रदर्शन बिना मुकुण्डो सेतो लुगा लगाई गरेको थियो। यस भन्दा अघि पहिलो पटक असोज ८ गते थाम्बहाल बेल प्वाल पारेर देखाएको थियो। अब तेस्रो पटक २३ गते शनिबार र २६ गते मंगलबार पनि देवढोकामा बिना मुकुण्डो देखाइनेछ। १२ वर्षे मेलाको मुकुट सहितको पहिलो नाच विजया दशमीको दिन नगरपरिक्रमा गर्नेछ भने त्यसको चार दिनपछि लायक सतकोमा देखाइनेछ।

नेपाल मण्डल स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न

सहिद सम्बाददाता नेपाल मण्डल राहत अभियान र अरनिको समाजको संयुक्त आयोजनामा असोज १६ गते शनिबार कीर्तिपुर वडा नं. ९ धोकासी पाँगामा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न भयो। शिविरमा स्थानीय १५० जनाको स्वास्थ्य परीक्षण गरिएको थियो। स्वास्थ्य परीक्षणमा हार्डजोनी तथा नशा रोग विशेषज्ञ डा. सर्वोत्तम श्रेष्ठ, बालरोग विशेषज्ञ डा. उर्मिला शाक्य, मधुमेहका डा. मलिन बज्राचार्य र जनरल फिजिसियन डा. कृष्णगोपाल महर्जनले परीक्षण गर्नुभएको थियो। स्वास्थ्य परीक्षणमा सहभागीलाई टुथपेष्ट, साबुन र माक्स वितरण गरेको र विभिन्न उपचारवारे स्वास्थ्य परामर्श पनि दिएको थियो।

लाखे महोत्सवमा सुनाकोठी उत्कृष्ट

सहिद सम्बाददाता लाखे महोत्सवको उद्घाटन टोखा। इन्द्रायणी दाफा खलः टोखाको आयोजनामा भएको लाखे महोत्सवमा सुनाकोठी ललितपुरका कुल दाफा खलःको लाखे उत्कृष्ट भएको छ। उपत्यकामा ३५ वटा लाखेहरू सो महोत्सवमा सहभागी भएको थियो।

महोत्सवको उद्घाटन नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे रोहितले पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी गर्नुभएको थियो। महोत्सवमा उत्कृष्ट लाखेलाई १० हजार नगद पुरस्कार र प्रशंसा पत्र प्रदान गरिएको थियो।

भिजन कीर्तिपुरको आठौं वार्षिक सभा सम्पन्न

सहिद सम्वाददाता

भिजन कीर्तिपुर बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाको आठौं वार्षिक साधारणसभा असोज १६ गते शनिबार कृष्ण क्याटरिङमा सम्पन्न भयो।

सभाको उद्घाटन संस्थाका ज्येष्ठ सदस्य एवं सल्लाहकार हरि महर्जनले पानसमा बत्ती बाली गर्नुभएको थियो।

त्यसक्रममा वहाँले सहकारीको संख्या धेरै रहेकोले लगानी गर्दा विभिन्न दृष्टिकोणले विचार गरेर मात्र गर्नुपर्ने सुझाव दिनुभयो।

संस्थाका अध्यक्ष एवं कार्यक्रमका सभापति राममान सिंहले वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्दै संस्था आत्मनिर्भर हुन आफ्नै जग्गामा भवन निर्माण गर्ने

जानकारी दिनुभयो। वहाँले सहकारीको नियम विनियम अनुसार आर्थिक अनुशासनमा रही कार्यविधि गरेको बताउनुभयो। लेखा समितिका सदस्य विक्रम महर्जनले आ.व.

२०७१/०७२ को आयव्यय प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको थियो। सभामा सदस्य धनकृष्ण महर्जन, उपाध्यक्ष समीर महर्जन, श्रीकृष्ण तण्डुकारले पनि बोल्नुभएको थियो।

कीर्तिपुर कपको विजेता को हुने ? तेस्रोमा राजु/दयाराम र श्याम/सिदिस

राजु बज्राचार्य/आकाश छन्द्याल

तुलसी पुरी/रेम लिम्बु

सहिद सम्वाददाता

दोस्रो कीर्तिपुर कप खुला व्याडमिन्टन प्रतियोगिताको फाइनलमा खेम लिम्बु/तुलसी पुरीको जोडी राजु बज्राचार्य/आकाश छन्द्याल बीच भिड्ने भएको छ।

बिहीबार भएको सेमिफाइनलमा लिम्बु र पुरीको जोडीले दयाराम डंगोल र राजु महर्जनको जोडीलाई २१-१५ र २२-२० को सोभो सेटले र बज्राचार्य र छन्द्यालको जोडीले श्याम/सिदिसको जोडीलाई २१-१५ र २१-१० को सोभो सेटमा पराजित गरी अन्तिम यात्रा तय गरेको हो।

पूर्व विजेता बज्राचार्य

र छन्द्याल (ललितपुर) र नव फाइनल प्रवेश गरेका लिम्बु पुरीको खेलमा को जित्ने हो। शनिबार बिहान ७ जेबे देवढोका व्याडमिन्टन कोर्टमा हुने विजेताले १० हजार नगद सहित ट्रफी हात पार्ने छन् भने दोस्रोले ७ हजार र तेस्रो दुई जोडीले ३/३ हजार प्राप्त गर्ने छन्।

लिम्बु र पुरीले दत्त थापा र सुनिललाई, दयाराम र राजुले शंकर र मीमकुमारलाई, राजु बज्राचार्य/आकाश छन्द्यालले ललित थापा र रविन शाक्यलाई र श्याम/सिदिसले सुरोज/दिनेश महर्जनको जोडीलाई क्वाटर फाइनलमा हराई अन्तिम ४ मा प्रवेश गरेका छन्।

समापन तथा पुरस्कार वितरण समारोहमा प्रमुख अतिथि काठमाडौं क्षेत्र नं. १० का सांसद राजेन्द्र कुमार केसीद्वारा पुरस्कार प्रदान गरिने आयोजक समितिका सचिव मीमकुमार महर्जनले बताउनुभयो। प्रतियोगिता असोज ९ गतेबाट ४८ टीम सहभागी रहेको थियो।

प्लाष्टिक भोलाको विकल्प, कागज कपडाको संकल्प।

प्लाष्टिक भोलाको सट्टामा, मासु बेचौं बट्टामा।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

“वडा दर्शै महोत्सव”

प्रथम कीर्तिपुर औद्योगिक, सांस्कृतिक, पर्यटन तथा व्यापार मेला २०७२
नयाँबजार, कीर्तिपुर

यही मिति २०७२/०६/१५ देखि २०७२/०६/३० सम्म
कीर्तिपुर नयाँबजारमा हुन गइरहेको
‘प्रथम कीर्तिपुर औद्योगिक, सांस्कृतिक,
पर्यटन तथा व्यापार मेला २०७२’
मध्यताका साथ सफल पारौं।

मेलाका आकर्षणहरू:

- अटोमोबाइल प्रदर्शनी
- कृषि तथा हस्तकलाको प्रदर्शनी
- राष्ट्रिय तथा स्थानीय कलाकारहरूद्वारा हाँस्यन्यङ्ग तथा गायनको बेजोड प्रस्तुती
- राष्ट्रिय तथा स्थानीय खाना महोत्सव
- विभिन्न ब्राण्डका मोबाइल तथा इलेक्ट्रोनिक्स सामानको प्रदर्शनी
- बाल उद्यान
- लत्ता-कपडा तथा भाडाकुँडाको प्रदर्शनी
- गायन तथा नृत्य प्रतियोगिता
- सांस्कृतिक प्रदर्शनी
- न्यापार तथा पर्यटकीय प्रदर्शनी
- अन्य विविध

प्रवेश नि:शुल्क

प्रथम कीर्तिपुर औद्योगिक, सांस्कृतिक, पर्यटन तथा व्यापार मेला २०७२

आयोजक: औद्योगिक शान्ति नेपाल संस्था
आयोजक: नयाँबजार क्लव
मोबाइल नं.: ९८०३१५४२६८, ९८६००५४५७०
९८५५०६४८५५, ९८०८९७९६९५
९८४९४८६९९२

स्टल व्यवस्थापन उप-समिति
संयोजक: राजकुमार खड्का
मो.नं.: ९८६००५३०१०
फोन नं.: ०१-४४८४४६७

विजया दशमी २०७२ सालको
हार्दिक मंगलमय शुभकामना

विजया दशमी २०७२ को उपलक्ष्यमा शुभकामना विज्ञापन दिन चाहनुहुने सम्पूर्ण विज्ञापनदाता, संघसंस्थालाई समयमै विज्ञापन उपलब्ध गराई आ-आफ्नो व्यवसाय प्रवर्द्धन गर्न अनुरोध छ।

विज्ञापनको लागि :

सम्पर्क: ९८४९४३६०२२ ८३३३०५८३
email: kipushahid@hotmail.com
kipushahid@gmail.com

जाँड-रक्सी
को कुलत थाहै नदिई छुटाउन

दाड-कम्मरको दुःखाई निको पार्ने

घुँडाको दुखाई निको पार्ने

मोटोपना तुरुन्तै घटाउन/बढाउन

चार्या पोतो डण्डीफोर चाउरीपना,
गर्भस्थायिकाको पेटको चिरा हटाउन

पुरुष यौन उत्तेजना बढाउन, लिङ्गको
लम्बाई तथा मोटाई बढाउन

स्तन घटाउन तथा बढाउन

कपाल कर्न तुरुन्तै रोक्न

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

नेपाल टेलिकमको ठीक अपोजिट
कीर्तिपुर, बाहिरीगाउँ
फोन नं. ४३३६७०१, ९८०३५०२२५९

के तपाईं म्यूजिक सम्बन्धि तालिम लिन चाहनुहुन्छ ?
यदि चाहनुहुन्छ भने कीर्तिपुर-१५ नयाँबजार
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकको ठीक अगाडि
ताल तन्त्र आर्ट एण्ड म्यूजिक एक्डेमीमा
सम्पर्क शस्त्री योग्य एवं व्यवसायीक कलाकार बनीं

प्रशिक्षण दिने विषयहरू

गायन/हार्मोनियम

गीतार

तबला/मादल/डि-जिम्बे

बाँसुरी

सांस्की

भ्वाइलिन

आर्ट

नृत्य

विशेषताहरू :

- दक्ष एवं अनुभवी गुरुहरूबाट सैद्धान्तिक, व्यावहारिक एवं प्रयोगात्मक ज्ञान दिइने।
- बालबालिकाहरूको लागि बिक्षेप कक्षाहरू सञ्चालन गरिने।
- संगीत तथा नृत्य प्रशिक्षकहरू उत्पादन गरिने।
- +२ तथा आस्तको इलाहाबादबाट आस्ट्रिय संगीत तथा नृत्यमा परिक्षा दिने व्यवस्था मिलाइने।
- छुट्टाछुट्टै कक्षा कोठाहरूको व्यवस्था भएको

सम्पर्क फोन नं. ९८५१००७४०५, ९८५१०४५४८६